

Córrer

Col·lecció Llampec
(7)

Primera edició: febrer de 2014

Títol original, *Courir*

© Jean Echenoz

© 2008 Les Éditions de Minuit

© de la traducció del francès, Anna Casassas

© d'aquesta edició Raig Verd Editorial, 2014

Il·lustració de la coberta: Mai-loan TU

Disseny editorial: Noemí Giner

Corrector: Gerard Malet

Publicat per Rayo Verde Editorial S.L.

Gran Via de les Corts Catalanes 514, 1r 7a

Barcelona 08015

raigverd@raigverdeditorial.cat

www.raigverdeditorial.cat

Impressió: Liberdúplex

BIC: FA, 1DVK, FV

Dipòsit legal: B - 29117-2013

ISBN: 978-84-15539-68-1

Un cop llegit el llibre, si no el vols conservar, el pots deixar a l'abast d'altres, passar-lo a un company de feina o un amic a qui pugui interessar. En el cas de voler llençar-lo (cosa impensable), fes-ho al contenidor blau de reciclatge de paper.

Imprès a Espanya - *Printed in Spain*

L'editorial expressa el dret del lector a la reproducció total o parcial d'aquesta obra pel seu ús personal.

Córrer

Jean Echenoz

Traducció d'Anna Casassas

Raig verd
editorial

1

Els alemanys han entrat a Moràvia. Hi han arribat a cavall, en moto, en cotxe, en camió però també en calessa, seguits per unitats d'infanteria i columnes d'avituallament, i uns quants vehicles semieruga de petit format, no gaire res més. Encara no és hora de veure grans tancs Tiger i Panther conduïts per soldats amb uniforme negre, que serà un color molt pràctic per dissimular les taques d'oli. Uns quants monomotors de reconeixement Messerschmitt, tipus Taifun, sobrevolen l'operació però, encarregats únicament de comprovar des de dalt que tot rutlla sense entrebancs, no van ni armats. No és sinó una petita invasió llampec, una petita anexió com aquell qui res, encara no es pot parlar pròpiament de guerra. Simplement és que els alemanys arriben i s'installen, i prou.

L'alt comandament de l'operació es desplaça en

cotxes Horch 901 o Mercedes 170 amb els vidres posteriors velats per cortines grises finament pridades que no deixen distingir bé els generals. A les calesses, més exposades, hi van oficials de menys graduació amb abrics llargs, gorra alta i creu de ferro cenyida al coll. Els cavalls els munten altres oficials o remolquen cuines de camp. Els camions que transporten la tropa són del model Opel Blitz i les motos, sidecars pesants Zündapp, les porten gendarmes amb cascos de barbada metàl·lica. Tots aquests mitjans de transport ostenten estandards vermells amb un disc blanc que conté aquesta creu negra una mica especial que ja no necessita presentació i que els oficials també exhibeixen als braços.

Quan tota aquesta gent, fa sis mesos, es va presentar als Sudets, van ser força ben rebuts pels habitants alemanys de la zona. Però ara, a l'altra banda de la frontera de Bohèmia-Moràvia, l'acollida és clarament més freda sota el cel baix i carregat. A Praga, tota aquesta gent hi ha entrat en un silenci sepulcral i, a la província moraviana, la gent tampoc no s'apilona a les vores de la carretera. Els qui s'hi han aventurat observen el seguici amb menys curiositat que circumspècció, per no dir franca antipatia, però alguna cosa els diu que no s'hi fa broma, que no és moment de demostrar-ho.

L'Emil no s'ha sumat a aquests espectadors per-

què té moltes altres coses a fer. D'entrada, com que fa tres anys que va deixar l'escola perquè la família no tenia mitjans per mantenir-l'hi, ocupa a la fàbrica una plaça d'aprenent amb la qual tampoc no es fa broma. Després, quan surt del taller, va a classes de química amb la idea d'un dia poder ser alguna cosa més que aprenent. I encara, quan té temps de tornar a casa, dóna un cop de mà al seu pare al tros, que no és un hort per fer bonic, sinó que és el lloc on cal fer créixer el que es menja, cosa amb la qual encara es fa menys broma. L'Emil té disset anys, és un noi alt i ros de cara triangular, força atractiu, força tranquil i que somriu sempre, i aleshores se li veuen les dentasses. Té els ulls clars, la veu aguda, i una pell molt blanca de les que temen el sol. Però de sol, avui, ni rastre.

2

A Moràvia, els alemanys s'hi estableixen i ocupen Ostrava, ciutat de carbó i d'acer a prop de la qual va néixer l'Emil. Entre les indústries que prosperen a la zona, Tatra i Bata, les dues més importants, proposen un mitjà per tirar endavant: el cotxe o la sabata. Tatra fabrica cotxes molt bonics i molt cars, Bata produeix sabates que no estan malament a bon preu. Quan es busca feina s'entra a l'una o a l'altra. L'Emil ha anat a petar a la fàbrica Bata de Zlín, cent quilòmetres al sud d'Ostrava.

Està internat a l'escola professional i és principiant a la secció del cautxú, que tothom prefereix evitar de tant com put. El taller on d'entrada el col·loquen produeix cada dia dos mil dos-cents parells de vambes amb la sola de crepè, i la primera feina de l'Emil consistia a planejar aquestes soles amb una roda dentada. Però la cadència era terrible, l'aire, irrespirable,

el ritme, massa ràpid, la més petita imperfecció estava castigada amb una multa, qualsevol retard es descomptava d'un sou que ja era minso, aviat ja no se'n surt. De manera que el canvien de plaça i l'afecten a la preparació de les formes, que no és un lloc menys ardu, però fa menys pudor, i aguanta.

Això dura un quant temps i acaba arreglant-se una mica. A còpia d'estudiar tant com pot, a l'Emil el destinen a l'institut químic, que està millor. Encara que només es tracti de preparar cel·lulosa en un cobert glacial ple de bombones d'àcid, l'Emil ho troba molt millor. És clar que preferiria participar, al laboratori, en la millora de la viscosa o el desenvolupament de la seda artificial, però mentrestant manifesta que li agrada. Li agrada tant que l'enginyer en cap, content del noi, l'anima a seguir les classes nocturnes de l'escola superior. A poc a poc es dibuixa una petita carrera de químic txec.

A la fàbrica, un sol problema: amb ganes de vendre cada cop més sabates que exporten a tot el món, cosa que es pot entendre, i no contents d'haver dut la racionalització de la feina el màxim de lluny possible, els establiments Bata també volen fer conèixer el seu nom per tots els mitjans i, amb aquesta intenció, aprofiten tots els suports publicitaris imaginables. Entre altres iniciatives han muntat un equip de futbol local, que ha de portar els colors de la marca per tots

els estadis. A l'Emil això li és força indiferent però, per desgràcia, també organitzen, cada any, una cursa a peu, amb el nom de Ruta de Zlín, en la qual han de participar tots els alumnes de l'escola professional, engiponats amb samarretes amb el logotip de la casa. I això l'Emil no ho suporta.

Odia l'esport, de totes maneres. Gairebé tractaria amb menyspreu els seus germans i amics que dediquen les estones lliures a xutar estúpidaament una pilota. Quan alguna vegada l'obliguen a jugar, hi participa a contracor, no sap com posar-s'hi, no entén les regles. Tot i que fa veure que s'hi interessa, mira cap a una altra banda i discretament prova d'evitar la pilota, de la qual no sap preveure la trajectòria. I si per mala sort li arriba a les cames, la xuta amb força per desfer-se'n, cap a qualsevol direcció, massa sovint la de la porteria del seu equip.

Per tant l'Emil no troba cap interès en la Ruta de Zlín, només hi pren part per força, intenta escapar-se d'aquesta murga tant com pot, però en va. Per més que cada cop, una hora abans de la sortida, faci veure que va coix i al·legui un cruel mal al turmell o al genoll per obtenir una dispensa, per més ganyotes que faci i encara que gemegui de valent, els metges no es deixen enredar mai. S'hi ha d'anar. Està bé, hi va. A l'Emil, a més, l'esport encara li agrada menys perquè el seu pare li ha transmès l'antipatia per l'exercici físic, que

als seus ulls no és sinó una pura pèrdua de temps i sobretot de diners. Amb la cursa a peu, per exemple, es veu ben clar: no tan sols no serveix estrictament de res, fa observar el pare de l'Emil, sinó que a més comporta soles noves suplementàries que acaben de carregar el pressupost familiar.

Un pressupost —pare fuster en un taller, mare mestressa de casa, set fills, ni un ral— que l'Emil coneix de sobres. En la qüestió de l'esport està d'acord amb el seu pare, que, d'altra banda, en comptes de veure'l entrar a la fàbrica, hauria preferit que hagués tirat per a mestre. A l'Emil ja li estava bé fer-ne l'examen, però tradicionalment a Txecoslovàquia, des del segle XVIII, el mestre és un cantor encarregat, sobretot, de fer cantar els nens, de fer-los escoltar i conèixer la música. I resulta que l'Emil, malauradament, desafi-na com un lladre: suspès d'entrada. Per tant, Bata.

Bata on, a part d'aquesta desagradable comèdia de la Ruta de Zlín, el futur de l'Emil començaria a dibuixar-se prou bé, si no fos que ara hi ha els alemanys. Les banderes nazis han envaït la ciutat, els seus portadors gallegen per places i carrers, fins i tot als despatxos de la fàbrica de sabates, on acaparen el poder com a tot arreu. Tallen els crèdits de recerca del laboratori, suspenen els assaigs en curs, prohibeixen els experiments. No queda sinó continuar estudiant, fer els exàmens i, mentrestant, tornar al taller.